

NARODNI GOSPODAR

GLASILO ZADRUŽNE ZVEZE.

Člani „Zadružne zveze“ dobivajo list brezplačno. — Cena listu za nečlane po štiri krone na leto; za pol leta dve kroni za četrť leta eno krono; za člane zvezinih zadrug po tri krone na leto. — Posamezne številke 20 vin.

Sklep urejevanja 5. in 20. vsakega meseca. — Rokopisi se ne vračajo. — Cene inseratom po 30 h od enostopne petit - vrste za večkratno insercijo po dogovoru.

Telefon štev. 216.

V Ljubljani, 25. julija 1910.

C. Kr. poštne hran. št. 64.846
Kr. ogrske „ „ „ 15.648

Vsebina: O potrebi živinorejskih zadrug. Kostna moka kot fosforno kisló gnojilo. Pasma čistokrvnih kokoši. Vestnik Zadružne Zveze. Zadružni pregled. Vprašanja in odgovori. Gospodarske drobtine. Občni zbori. Pregled poslovanja hranilnic in posojilnic.

O potrebi živinorejskih zadrug.

V „Dolenjskih Novicah“, ki so si za probujo kmetskega prebivalstva — pred vsem na Dolenjskem — stekle že obilo zaslug, je bilo letos objavljenih več člankov o potrebi in koristnosti živinorejskih zadrug. Na prvi pogled se vidi, da jih je pisal večšak, ki dobro pozna našega kmeta in njegovo živinorejo. Sicer ima pisec pred vsem pred očmi dolenjske razmere, vendar pa veljajo njegova izvajanja ravno tako tudi za druge naše pokrajine. Želeč, da bi naši kmetje dobro premislili, kar se jim tu nasvetuje, podajamo v naslednjem njegove poučne črtice.

Našo živinorejo je treba izboljševati v enem in drugem oziru. Delati je na to, da postane naša živina sploh več vredna, da postane lepše rasti in boljša za užitek. Delati je na to, da redimo dobre plemenjake, dobre krave, da se pečamo z domačo rejo, da povzdignemo pridelek krme itd. itd. Marsikaj dobrega doseže lahko posamezni živinorejec, ako se loti živinoreje s potrebnim zanimanjem in umevanjem. S skrbnim odbiranjem plemenih živali, z dobrim krm-

ljenjem, s popraviljanjem slabih hlevov itd. se da mnogo dobrega storiti. V rokah skrbnega živinorejca bo vsa reja bolj uspešna.

Vsega pa ne zmore posameznik, zlasti mali posestnik ne. V živinoreji imamo nekatere skupne zadeve, katerih se je treba na vsak način skupno poprijeti, ako naj dosežemo boljše vspehe. Za izgled navajamo n. pr. rejo plemenjakov. Ta reja je dandanes prepuščena sama sebi in dobri volji posameznih živinorejcev. Ako je v kraju dosti plemenjakov, je to slučaj, kajti naši živinorejci se v celoti prav za prav čisto nič ne brigajo za to rejo. Zgodí se zaradi tega prav rado, da manjka plemenjakov, še raji pa, da so plemenjaki slabi in nepripravni. Mi imamo sicer postavó za rejo goveje živine, ki predpisuje občinam rejo potrebnega števila bikov in bikov prikladnih ali ta postava ni mogla dosedaj prisiliti naših občin, da bi skrbele za rejo potrebnih in pripravnih plemenjakov. Dokler je pa pripuščena ta reja golemu slučaju, toliko časa ni misliti na uspešen napredek! V takih razmerah je reja zmeraj bolj ali manj pomaujkljiva, na veliko škodo posameznim živinorejcem in celi živinoreji.

Da se temu nedostatku naše živinoreje odpomore, so se ustanovile že marsikod živinorejske zadruga. Prizadeti živinorejci so se združili in prevzeli skrb, da se popolni in izboljša reja plemenjakov. Vsak je prispeval po svojih močeh, da se je dobil potreben denar za nakup dobrih plemenjakov. Največ je pa izdala podpora, ki so jo dobile take zadruga od dežele in države. In tako kakor drugod moramo tudi pri nas delati! Spričo slabih razmer, v katerih se nahaja reja potrebnih plemenjakov, ne smemo rok križem držati, ampak pobrigati se moramo sami, da se reja izboljša. Zato bo pa tudi nam kazalo, da se združimo v živinorejske zadruga in da skupno pospešujemo in zboljšujemo rejo potrebnih plemenjakov. Take zadruga pa tudi na drug način pospešujejo živinorejo in sicer s tem, da posredujejo nakup plemenih krav in telic, da prireajo premovanje živine itd. itd. In vse to delo se ne omejuje samo na rejo goveje živine, ampak lahko tudi na prašičjo rejo. Vzroka dovolj, da začnemo tudi pri nas pospeševati živinorejo z združenimi močmi!

V živinoreji nas čaka še mnogo dela, da pridemo do boljših uspehov. Nekaj tega dela mora prevzeti vsak posameznik. Vpeljavanje domače reje, skrbno odbiranje plemenih živali, boljša reja telet, boljše krmljenje v obče, izboljšavanje hlevov itd., vse to je stvar vsakega posameznega živinorejca.

Nekaj dela za povzdigo živinoreje je pa takega, da ga ne zmore posameznik, ampak da se ga moramo skupno lotiti. To velja za dobavo in rejo plemenjakov, naj si bo doma izrejenih ali pa dobljenih iz drugih krajev, nadalje za napravo in vzdrževanje skupnih pašnikov itd. V takih slučajih je treba podpore in za to podporo skupnega dela, skupnega nastopanja. Tukaj ne zmore posameznik nič, celota pa vse, kar se da sploh doseči. Zato pa treba, da se za take naše potrebe, ki jih imamo v živinoreji, skupno brigamo, skupno potegu-

jemo in da se v ta namen združujemo v živinorejske zadruga. Živinorejske zadruga bi lahko veliko dobrega storile za našo živinorejo. Lahko bi pomagale posameznikom in vsem skupaj. Zato bi se jih morali povsod okiepati, kjerkoli se ustanove.

Živinorejske zadruga imajo pri nas mnogo hvaležnega dela. Treba pa je, da jih živinorejci vsi od kraja podpiramo in izkoriščamo. Pri nas morajo take zadruga skrbeti ne le za povzdigo živinoreje, ampak tudi za napredek naše prašičjereje. Sploh bi morale biti tako osnovane, da bi ustrezale vsem potrebam naše živinoreje. Ne po kakem kopitu, ampak po potrebah naše dežele se morajo snovati in gotovo je, da bodo napredovale in pomagale našim gospodarjem.

Največ bodo dosegle živinorejske zadruga s pomočjo podpor. Vsaka zadruga razpolaga sicer s svojim premoženjem, ki ga spravi skupaj z deleži, vendar se ravna njeno delo poglavitno tudi po podporah, ki jih dobi od države in dežele. To velja pri nas ravno tako kakor po drugih deželah. Ako delujejo v Švici razne živinorejske zadruga s tako dobrim uspehom, pripisati je to bogatim podporam, ki jih dobe od dežele. Zato pa pričakujemo tudi pri nas mnogo uspeha od zadružnega dela. Skupno delo nam pomaga do podpor, podpore pa do zboljšanja naše živinoreje.

Kostna moka kot fosforno kislo gnojilo.

Pri preračunanju stroškov, o katerih smo govorili v zadnji številki, pa se ni niti upoštevala prihranitev na voznini vže pri železnici in pa od železniške postaje na polje, kajti s 55—60 kg kostne moke se dopelje ravno toliko fosforne kisline na polje kakor s 100 kg Tomaževe žlindre.

Ako torej pregledamo izide o poizkusih, katere je napravilo dunajsko kmetijsko ke-

mično preizkuševališče v letu 1909, izvajamo iz teh sledeče: Gnojitev z razklejeno kostno moko ni samo kmetovalcu rayno tako koristna in še bolj dobičkanosna kakor pa gnojitev s Tomaževo žlindro.

Z gnojenjem s kostno moko je uspeh najmanje enak, če še ne večji kot pri gnojenju s Tomaževo žlindro; drugič pa je kostna moka ceneja in vočigled preje navedene prednosti vsekakor prekaša Tomaževo žlindro.

K tem glavnim vzrokom je pa še nekaj indirektnih vzrokov prištevati, ki so precej važni pri bilanci in presodku, katero gnojilo naj se rabi. Pri kostni moki je prvič dana možnost, da se lahko vsak čas in v poljubni količini dobi, kar se pri Tomaževi žlindri ne more trditi; nadalje vsebuje kostna moka dokaj več fosforne kisline in je torej delo pri potresaju na polju tudi dokaj ceneje, kakor pa pri Tomaževi žlindri, ki vsebuje samo polovico toliko fosforne kisline in slednjič ni kot najzadnja tudi ta okolnost upoštevati, da se domači (tuzemski) proizvod tudi v tuzemstvu porablja, namesto da bi se v inozemstvo izvažal, ali pa šele tedaj kot gnojilo rabil, ko izide iz tovarn predelan, kar podvoji ceno, nikakor pa ne vrednost blaga v isti meri. Pisec članka v časopisu: „Wiener landwirtschaftliche Zeitung“ pripomni o izidu teh poizkusov sledeče: „V drugih letih, pri drugačnih vremenskih razmerah in poizkusih z drugimi semeni se pač lahko učinki izpremene, nikakor pa se dosedanji ne morejo zavreči; hočemo torej s sedanjimi uspehi kot dokazanimi dejstvi računati“.

Dasiravno preje navedeni citati o poizkusih v letu 1909 o ugodnih uspehih gnojitve z razklejeno kostno moko dovolj dokazuje in odločilno rešijo vprašanje o tej gnojitvi, vendar je zanimanja vredno poprejšne poizkuse s tem gnojilom od strani navedenega preizkuševališča na Dunaju in drugih

avstrijskih ter inozemskih preizkuševališč primerjati z sedanjimi poizkusi.

Prvi poizkusi dunajskega kmetijskega kemičnega preizkuševališča z razklejeno kostno moko so se vršili v letu 1896 in so bili leta 1898 objavljeni. Pri poizkusih, ki so bili tačas narejeni z zimsko pšenico in zimsko ržjo, primerjal se je učinek gnojitve s kostno moko z onim Tomaževe žlindre ter se konečno poročilo glasi, da je fosforna kislina razklejene moke pri 12 poizkusih, kar se tiče množine pridelka in večjega uspeha pri gnojitvi žnjo, učinkovala ugodnejše, nikakor pa ne slabejše kot fosforna kislina Tomaževe žlindre; kar se tiče kvalitete pridelka pa je učinkovalo enako dobro. V številkah izraženo: Ako se postavi večji uspeh pri Tomaževi žlindri = 100, izkazuje večji uspeh pri gnojenju s kostno moko povprečno vrednost = 130.

Leta 1899 so se vršili drugi večji (24) poizkusi, ki so bili objavljeni l. 1900. Za poizkus se je izbrala letenska pšenica in tudi takrat se je izkazal učinek razklejene kostne moke napram Tomaževi žlindri enake veljave.

Od drugih poizkusov v Avstriji je omeniti one, ki so se vršili leta 1908 po Kmetijskem kemičnem preizkuševališču v Ljubljani pod vodstvom inženirja Turk-a in to na travnikih. Skupno je bilo takrat 18 poizkusov, pri kojih se je preizkušala razklejena kostna moka in Tomaževa žlindra sama, potem s primesjo kalija ter kali-dušikovega gnoja. Pri poizkusih z razklejeno kostno moko se je dosegel pri senu večji uspeh 7.1 q, s primesjo kalija 14 q in z primesjo kali-dušika pa 24.2 q na 1 ha; nasprotno je dala Tomaževa žlindra sama in s primesjo večji uspeh 6.6 q, 14 q in 23.1 q. Izkazalo se je torej, da je kostna moka sama in poleg primesi boljše učinkovala in Tomaževo žlindro nadkrilila. Enako dejstvo kaže račun dobička v kronah pri ha. Dobitki pri gnojitvi z razklejeno kostno moko znašajo

K 28·60, K 64— in K 103·40; tozadevni dobički pri Tomaževi žlindri pa K 21·30, K 55·30 in K 93·10. Številke torej, ki več govore kot vse besede.

O vprašanju gnojenja s kostno moko bi lahko navedli še znatno število poizkusov v Avstriji, ki so in ostanejo za avstrijskega kmetovalca najvažnejši in največje vrednosti. Videti pa tudi hočemo, kakšne uspehe so še dosegli s kostno moko v inozemstvu in v koliko izpremene ti poizkusi dosedanje sliko.

Profesor Schulze v Breslavi je napravil večje poizkuse z gnojitvijo s kostno moko in superfosfatom pri krompirju in sladkorni pesi ter dosegel večji uspeh pri krompirju s to gnojitvijo 6⁰/₀, pri sladkorni pesi pa 9·6⁰/₀; ravno isti večji-uspeh se je dosegel s superfosforatom, tako da je razmerje učinka pri obeh fosforatih 100 : 100.

Najzadnje poizkuse je napravil profesor Rindell na finskem močvirju z ovsom in na travnikih. — Ako se postavi večji učinek z Tomaževo žlindro = 100, znaša odnosno kaže povprečno številka pri poizkusu (gnojitvi) s kostno moko = 115, torej zopet boljši in večji uspeh kakor pri Tomaževi žlindri.

Kakoršnekoli poskuse vzamemo v pregled in kjerkoli so se vršili, povsod zadbimo isto sliko, da namreč prekaša kostna moka Tomaževo žlindro ali vsaj najmanje, da je njen učinek enako vreden, kar je pri njenej nizki ceni in vporabi — upoštevaje vse okoliščnosti — zelo povoljno.

Kaj je prav za prav kostna moka?

Pri vseh preje navedenih poizkusih se je rabila kostna moka v obliki razklejene kostne moke.

Nahajajo pa se še druge oblike, namreč takozvana sirova in poparjena kostna moka.

Ne bo morda odveč, ako na mestu v splošnem navajamo razložek med razklejeno kostno moko in drugimi kostnimi mokami,

nadalje pa tudi še posebno navedemo učinkovanje fosforne kisline in dušika nerazklejene kostne moke.

Kosti živine obstoje iz približno ene tretjine fosforne apna, ene tretjine dušikove, klej (lim) dajoče tvarine, ostalo pa iz različnih drugih snovi, med temi tudi kostna mast. Ako se kostem odvzame mast in se potem zmeljejo, dobi se proizvod, ki vsebuje 20—22⁰/₀ fosforne kisline in približno 4 do 5⁰/₀ dušika — to je nerazklejena kostna moka. Če pa se kostem, predno se zmeljejo, odvzame razun masti še klej dajoča tvarina, nastane proizvod s samo 1¹/₂ - 1⁰/₀ dušika, zato pa 30—33⁰/₀ fosforne kisline — in to je potem razklejena kostna moka. Razložek med obema proizvodoma obstoji torej v vsebini dušika in fosforne kisline in v mletvi, kajti razklejena moka se da veliko bolj fino mleti kot pa nerazklejena.

Dočim se razklejena kostna moka prišteva samo fosforno-kislom gnojilom, ker vsebuje samo toliko dušika, da ga je za dušika potrebno zemljo premalo, a ker je zastonj, je vsejedno dobrodošel; nasprotno se nerazklejena kostna moka prišteva fosforno-kislom, kakor tudi dušikovim gnojilom.

Po sedanjih poizkusih je učinek fosforne kisline pri nerazklejeni kostni moki popolnoma enak onemu razklejene kostne moke in dasi vsebuje dušikovo organsko tvarino, nikakor ne škoduje, nasprotno preje koristi.

Učinek dušika pri nerazklejeni kostni moki je na podlagi mnogih poizkusov v Avstriji in Nemčiji zaznamovati kot izvrsten in ga je primerjati žvepleno-kislemu Ammonsu. Cena dušiku v nerazklejeni kostni moki je pa dokaj nižja kot onemu v žvepleno-kislem Ammons-u, kar je glede vrednosti učinka vsekakor upoštevati.

Iz tega, kar smo povedali doslej, slede naslednja dokazana in obstoječa dejstva:

1). Po najnovejših poizkusih c. k. kmetijskega kemičnega preizkuševališča na Dunaju, ki pa s prejšnjimi poizkusi tega za-

voda in drugimi preizkuševalci soglašajo, izkazala se je razklejena kostna moka kot izvrstno fosforno-kislo gnojilo in s svojim učinkom enako, če ne več vredno kakor Tomaževa žlindra.

2). Cena fosforni kislini v razklejeni kostni moki je tako nizka, da lahko tekmuje z vsakim drugim visoko odstotnim fosfatom in se vsled ugodnega učinka njena uporaba zelo izplača.

3). Razklejena kostna moka vsebuje 30—33% fosforne kisline, razun tega še $\frac{1}{2}$ —1% dušika, kateri se pa pri ceni ne računa in slednjič je tako fino mleta, da daje gnojilo, ki spada med največ odstotna fosfatna gnojila, tako da se prevoz tudi na precej oddaljene kraje dokaj izplača.

Kostna moka se prodaja razun v razklejeni tudi v nerazklejeni (sirovi) in poparjeni obliki. Ta vsebuje 20—22% fosforne kisline istega učinka kakor pri razklejeni kostni moki in 4—5% dušika, ki s svojim učinkom skoraj dosega vrednost dušika žvepleno kislega Ammons-a; razloček je le ta da je dokaj ceneji kot dušik slednjega.

Pasme čistokrvnih kokoši.

V prejšnjih člankih sem pojasnil zboljšanje perutnine, na razne načine, to je z odbiranjem domače pasme, s križanjem in s čistokrvno tujo pasmo. Ker je križanje združeno z natančnim pojmovanjem zakonov o postopanju pri križanju, s podedovanjem in prenašanjem raznih lastnosti iz roda na rod in vkljub temu, da se križanje izborno izplača v živinoreji, se bode marsikdo raje oprijel čistokrvnih pasem, ki so priznane dobre in odgovarjajo njegovim zahtevam, da se na ta način izogne trudu, nastalem s križanjem. Vsled tega hočem pojasniti čistokrvne pasme in jih tudi podrobneje opisovati.

Pred vsem pripomnim, da je vzdrževanje čistokrvne pasme prav lahko, ako le

zabranimo tujemu samcu dostop k našemu plemenu. Po deželi je več kmetij, ki so na samem in ločene od sosedov. Tam je reja plemen igrača. Težje je tam, kjer stoji kmetija pri kmetiji in kjer se razne vrste mešajo na paši kjer pridejo skupaj. Tam jim je na vsak način izolirati v zagrajenem prostoru. Navadno se prostor ogradi z žico, ki ima lahko večje luknje in so iz tanjše in cenejše žice. Za težje vrste zadostuje višina ograje 1.75 m, pri lažjih plemenih je treba 2.50 m visoke ograje, sicer jo prelete. Sicer pa, čim višja ograja tem gotoveje je pleme izolirano. Pri jerebičaricah je treba do 3 m visoke ograje, ker so te najbolj letče. Pri nas pa imamo sploh zelo mnogo posesti, kjer lahko gojimo plemena na prostem brez ograjenih prostorov.

Predno preidem na posamezne pasme se mi zdi potrebno določiti, kaj mi zahtevamo od perutnine, da imamo od njih koristi in da reja izplača perutninarju trud. Od nje zahtevamo sledeče:

1.) Vsaka dobra pasma mora imeti lastnost, da marljivo ves dan išče živeža in se kolikor toliko sama preživi. Preveliki in neokretni prsti jo ovirajo pri brskanju, prevelike čope in viseči greben, pa ji pokriva oči, da slabo vidi in vsled tega ne more iskati si hrane.

2.) Žival mora biti čila in živahna, imeti mora krepke peruti in močne noge, da se lahko brani pri morebitnih nevarnostih, oziroma, da se jim pravočasno odtegne.

3.) Pleme ne sme biti preobčutljivo napram vremenskim vplivom, da ne dela vzreja mladičev težave in da ne vpljiva po zimi na jajca nesoče kokoši.

4.) Vzreja mladičev mora biti lahka in mladiči morajo biti kolikor mogoče prej zreli in sicer samice za nesenje jajec v zgodnji mladosti, petelinčki pa prej ko mogoče dobri za kuhinjo.

5.) Dati nam morajo kolikor mogoče visoko število debelih jajec in nesti morajo

v zimskem času, strastnega nagnenja do valjenja pa imeti ne smejo.

6.) Plemena za meso morajo imeti nežno in drobno okostje, široka prsa, dolg in širok hrbet, okrogel trup; cel život mora biti kepast, kakor pravimo.

7.) Vrsta mora pripadati plemenu z stalnimi lasnostmi, da se pri nadaljni reji ne prevrže na slabe lastnosti. Obdržati mora stalno barvo perja, ki nam označuje pleme kateremu pripada.

Predno se kdo odloči za negovanje perutninarstva, mora spoznati lastnosti pasem prav natančno, sicer ga zna ta šola precej veljati. Natančno mora premisliti razmere, trg, podnebje i. t. d. Jednemu ugaja morda le dobra jajčarica, drugi hoče imeti velike in mesnate piščance, ker jih lahko proda po visoki ceni, tretji pa zahteva jajec in tudi ob enem mesnatih živali.

Zato pa hočem podati kratek pregled vseh najpriznanejših čistokrvnih pasem.

Te delimo sledeče:

1.) v dobre jajčarice

2.) plemena za meso

3.) plemena za jajca in meso

Tu sledi prav zanimiv pregled čistokrvnih pasem.

Ta tabela se mi je zdela zelo potrebna za vsakega perutninarja.

Po časopisih čitamo ponudbe raznih pasem včasih prav z pretirano in židovsko reklamo. Iz tega pregleda pa nam je jasno, kaj nam ponujano pleme nudi. Ob enem nam kaže katera pasma ugaja raznim razmeram in zahtevam, stavljenih v perutninarstvo.

Iz tega pregleda razvidimo, da so razne pasme tudi jako različne glede na kakovost mesa. Na prvem mestu je dorking. Njeno meso se jako ceni, kot najboljša pečenka. Z njo pa tekmujejo nasavke, mehelner in favorelke.

Idealnih pasem, to je velikih kokoši z izvrstnim mesom, ki bi bile ob enem izvrstne jajčarice, takih ni. Najbližje so jim

pasme v III. oddelku, to so one za jajca in meso.

Ako je kokoš dobra jajčarica, je meso slabeje kakavosti; nasprotno je vsako pleme za meso manj vredno za jajca, ki so drobna in glede na število ne odgovarjajo našim zahtevam.

Pri nas občinstvo ni še glede na kakovost mesa tako razvajeno, kakor je na Francoskem, Angleškem in tudi že na Nemškem. Kakovost mesa spoznamo že po barvi kože. Bela koža nam jamči za izvrstno meso, rmena koža za pomenja meso slabejšega okusa.

Meso je tudi odvisno od krmljenja, ker ta tudi precej vpljiva na kakovost.

Glede na število jajec nam kaže ta tabela povprečno plodovitost raznih pasem. Kakor so izjeme povsod, tako so tudi tukaj. Posamezne živali v pasmi presegajo svoje vrstnice v plodovitosti in razvoju. Dobri perutninarji pa s skrbnim odbiranjem svoje plemo lahko močno izboljšajo.

Mnogo se sklepa na kakovost mesa po barvi nog, kar je pa neresnično. Vian-dotke imajo rmene noge, pa vkljub temu zelo dobro meso. Perutninar pa mora z okusom javnosti računati in se po njem ravnati.

Gorenjo tabelo sem sestavil največ iz namena, da obvarujem novince v perutninarstvu pred škodo, ob enem pa jim podam navodilo za nabavo plemena, ki jim bo ugajalo in dalo to, kar zahtevajo in da vže naprej vedo, kaj in koliko lahko dosežejo z tem ali onim plemenom.

Komur je ležeče na obilnem številu jajec, katere v svojim razmerah lahko in dobro proda, si bo volil pasmo iz I. odelka kdor želi dobrih piščancev in je blizu obljudenih krajev, si nabavi one iz II. oddelka, če pa mu je ležeče na obojem pa iz III. skupine.

Seveda se bodo razmere temeljito preobrnile, kadar se pospemo na združeno polje tudi v perutninarstvu in se otresemo

Tek. štev.	Pasma	Prilne mesi v mesecu		Jajec		Zimska jajčarica	Nagnenje za valjenje	Živa teža		Kakovost mesa	Barva	Domovina	Druge lastnosti
		znese na leto	težkih v g	pete-lina	ko-koši								
I. Jajčarice.													
1	Laska jerebičarica	5-6	150-170	60-70		dobra	malo	3000	1750	slabo	rmene	Laško	Vzreja lahka in utrjenost.
2	Minorka	6-7	150-170	60-80		"	"	3500	2000	precej dobro	temne	Ob sredozemskem morju	Precej utrjene in vzreja lahka.
3	Šponijolka	7-8	120-140	60-80		slaba	"	3500	2500	slabo	"	"	Vzreja težka, zelo mehkužne.
4	Andaluzijanka	6-7	120-150	60-75		dobra	"	3500	2500	dobro	"	"	"
5	Brakel	5-6	140-170	60-75		"	"	3000	2000	"	"	Nemčija	Lahka vzreja in utrjenost.
II. Za meso.													
1	Nasavka	7-8	120-140	55-65		prav dobra	veliko	5500	3500	izborna	svetle	Nemčija	Lahka vzreja in utrjenost.
2	Mehelner	7-8	100-110	55-65		"	"	5500	3500	"	"	Belgija	"
3	Faverolka	7-8	100-120	55-65		"	"	5500	3500	"	"	Francosko	"
4	La Fleches	8	120-140	60-75		slaba	malo	4500	3000	"	temne	"	Težavna vzreja.
5	Houdan	6-7	120-140	60-70		dobra	"	3500	2500	"	"	"	Prevelike čope in mehkužnost.
6	Crèveleour	7-8	100-120	50-60		"	"	3250	2500	"	"	"	"
7	Dorking	6-7	120-140	60-75		"	veliko	5500	3500	"	svetle	Anglaško	Težavna vzreja.
III. Za jajca in meso.													
1	Viandotka	8	140-160	55-65		prav dobra	zelo veliko	4000	3000	zelo dobro	rmene	Amerika	Vzreja precej težavna, stare pa utrjene
2	Orpington	6-7	120-150	60-65		"	"	4500	3500	"	svetle	Angleško	Lahka vzreja in utrjene.
3	Langshan	7-8	120-150	55-65		"	"	4500	3500	"	temne	Azija	"
4	Ramelsloher	5-6	140-170	55-65		"	"	3500	2500	"	"	Nemčija	"
5	Plymouth-Roks	6-8	120-150	60-70		"	"	4500	3500	"	rmene	Amerika	"
6	Brahma	7-8	100-130	55-85		"	"	4500	3500	dobro	"	Azija	Preveč pernatne noge, zato nesposobne za valjenje.
7	Cochinchina	8	90-100	55-65		"	"	4500	3500	"	"	"	Preveč pernatne noge, zato nesposobne za valjenje.
8	Rhode-Islands	6-7	130-150	55-65		"	"	4500	3500	zelo dobro	"	Amerika	Lahka vzreja in utrjene.
9	Dominikanka	6-7	130-150	55-65		"	"	3500	2500	"	"	"	"

našega „kramarskega“ duha. Nimamo niti skupne prodaje za jajca, dasiravno posreduje Mlekarska zveza prav uspešno, a njenega posredovanja se danes poslužuje edino Mlekarska zadruga v Selcih.

Kje pa je še združni zavod za pitanje piščancev, kakor jih imamo na Nemškem, izmed katerih je največji v Hanovru, od koder pošiljajo blago posebno na Angleško?

Zupan

Vestnik Zadrugne Zveze.

Nove članice. V članstvo Zadrugne Zveze v Ljubljani so bile sprejete:

Podravlje, hranilnica in posojilnica.

Hoče pri Mariboru, kmečka hranilnica in posojilnica.

Ptuj, kmečka hranilnica in posojilnica.

Reka Kočevska, živinorejska in prešičorejska zadruga.

Radovljica, kmečka hranilnica in posojilnica.

Domžale, strojna zadruga.

Združni tečaj v Drnišu v Dalmaciji pod vodstvom g. revizorja F. Ž. Donadini je priredila Zadrugna Zveza v Ljubljani dne 12., 13. in 14. julija t. l. Udeležnikov je bilo 14, večina takih, ki so že sodelovali pri zadrugah.

Združni pregled.

Nove zadruge. Tekom meseca junija in julija so bile ustanovljene sledeče nove jugoslovanske zadruge:

Na Koroškem:

Možica (dež. sod. Celovec), Hranilnica in posojilnica v Možici, r. z. z n. z.

Vovbre (dež. sod. Celovec), Hranilnica in posojilnica za Vovbre, Sv. Štefan in okolico, r. z. z n. z.

Št. Tomaž (dež. sod. Celovec), Hranilnica in posojilnica v Št. Tomažu, r. z. z n. z.

Na Primorskem:

Miren (dež. sod. Gorica), Konsumno društvo v Mirnu, z. z o. j.

Omišalj (okrož. sod. Rovinj), Proizvodna zadruga za ženski ručni rad u Omišlju, r. z. n. o. j.

Otalež (dež. sod. Gorica), Kmečka hranilnica in posojilnica v Otaležu, r. z. z n. z.

Volče (dež. sod. Gorica), Kmečka hranilnica in posojilnica v Volčah, r. z. z n. z.

Trst (dež. sod. Trst), Prva primorska gostilničarska zadruga za nabavljanje gostilničarskih potrebščin, r. z. z o. j.

V Dalmaciji:

Murter (okrož. sod. Šibenik), Uljarska zadruga u Murteru, u. n. o. j.

Prvić Luka (okrož. sod. Šibenik), Ribarska zadruga u Prvić Luci, r. n. o. j.

Siverić (okrož. sod. Šibenik), Rudarska potrošna obrtna zadruga z o. j. u Siveriću.

Tijesno (okrož. sod. Šibenik), Blagajna za štednju i zajmove za općinu Tijesno, z. u. n. n. j. u Tijesnu.

Lun (dež. sod. Zadar), Uljarska zadruga u Lunu, u. n. o. j.

Žuljane (okrož. sod. Dubrovnik), Potrošno-obrtna zadruga u. n. o. j. u Žuljani.

Kuna (okrož. sod. Dubrovnik), Potrošno-obrtna zadruga u. n. o. j.

Združni Savez v Splitu je koncem l. 1909 imel 151 včlanjenih zadrug z 25 709 zadrugnikov. Tekom lanskega leta je zvezi pristopilo 35 novih zadrug. Med včlanjenimi zadrugami je bilo največ rafajznovk, namreč 91, drugih kreditnih zadrug pa 10, konsumnih 21, oljarskih 9, ribarskih 7, vinarske 3, rožmarinski 2, mlekarska 1, za obdelovanje lesa 1, okrajna gospodarska 1, pomožna 1, gospodarsko-pridobitna 1, razne 2. Po okrajnih glavarstvih so bile te zadruge porazdeljene sledeče: v zadrskem 33, benkovškem 11, kninskim 2, šibeniškim 8, sinjskim 6, splitskim 32, braškim 10, makarskim 7, imotskim 4, metkoviškim 3, hvarskim 16, korčulanskim 12, dubrovničkim 5 in v kotorskem 2. Zveza se je trudila, da bi za ribarske zadruge dobila potrebnega strokovnjaka, ki bi pod njenim vodstvom imel izvesti združno organizacijo ribičev; sedaj pa hoče dobiti način, kako bi se v tem oziru moglo složno postopati z ribarsko zvezo. Vseh deležev je bilo do konca l. 1909 pri Zvezi vplačanih 50.600 kron, jamstvo pa K 2.530.000.

Vprašanja in odgovori.

Vprašanje 9. (Hranil. in posoj. v S.) Sodnija zahteva za poverjenje podpisa novoizvoljenega odbornika kolek za 2 kroni. Zadrugna

Zveza je že večkrat pojasnila, da zadostuje kolek za 1 krono, ako je tudi več podpisov obenem na eni poli poverjenih. Kaj je v takem slučaju zakonito? In ako zahteva sodnijski poverjevalec kolek za 2, mesto za 1 krono, je-li dolžan preveč porabljeni kolek povrniti in po kaki poli se izplačilo izterja?

Odgovor 9. Na to vprašanje Vam najprej odgovorimo glede prve točke. Kolek za legalizacijo podpisa novoizvoljenega odbornika znaša 2 kroni, če se legalizacija izvrši pri okrajni sodnji. Če pa daste podpis legalizirati pri notarju, znaša kolek za legalizacijo 1 krono, poleg tega je treba notarju plačati še posebno pristojbino. Zadrúžna Zveza ni še nikoli in nikomur trdila, da zadostuje kolek za 1 krono pri sodnijski legalizaciji podpisa novega odbornika. Za dokaz Vam navajamo ravno letošnji letnik našega lista, kjer smo v št. 4 na strani 55 točno povedali, koliko znaša legalizacijska pristojbina. Primerjate lahko v tem oziru tudi Narodni Gospodar iz leta 1908, str. 43, vprašanje 25, str. 56, vprašanje 32, str. 181, vprašanje 54, ali Narodni Gospodar iz leta 1907, str. 266, vprašanje 47, str. 314, vprašanje 85. Dotični sodnijski uradnik je torej ob legalizaciji podpisov postopal pravilno, kar zadeva kolkovno pristojbino in Zadrúžna Zveza tudi ni dajala takih navodil, kakor Vi menite, temveč je vedno dosledno ravnala v smislu pristojbinskih predpisov.

Večkrat pa se zgodi, da poslujoči uradnik zahteva, če da več odbornikov obenem legalizirati svoj podpis, da naj se za vsakega odbornika posebej plača kolkovina v znesku 2 K. To je seveda nedopustno, ker zadostuje kolek samo za 2 kroni, čeprav se obenem legalizirajo podpisi več odbornikov. Ako so odborniki taki zahtevi ustregli, so upravičeni, v teku treh let zahtevati, da se jim povrne preveč plačana kolkovna pristojbina.

Vprašanje 10. (Ista.) Koliko znaša pristojbina za legalizacijo dolžnikovega podpisa na zadolžnici, v kateri se dovoljuje vknjižba zastavne pravice?

Odgovor 10. Legalizacijska pristojbina znaša v takem slučaju 72 vinarjev.

Vprašanje 11. (Hran. in pos. v K.) Nekemu tukajšnjemu posestniku je bila naša posojilnica dovolila posojilo, ki se je vknjižilo. Sedaj je dotičnik svoje posestvo prodal drugemu. Kako nam je ravnati v tem slučaju?

Odgovor 11. Iz Vašega vprašanje ni razvidno, ali je prejšnji dolžnik še ostal član zadruge ali ne.

Če je prvotni dolžnik izstopil iz zadruge in prenehal biti njen član, potem smete sedanjemu novemu posestniku pustiti posojilo še nadalje samo pod pogojem, da pristopi k posojilnici kot član, ako seveda do sedaj še ni včlanjen. V ta namen mora seveda podpisati pristopnico. Navadno prevzame v takih slučajih novi dolžnik tudi delež prejšnjega, in se potem v knjigi deležev ime prejšnjega na lahko prečrta, a mesto njega se vpiše ime novega dolžnika, ki dobi isto deležno številko. Ravno tako se v knjigi posojil na lahko prečrta ime bivšega dolžnika in se vpiše ime novega. Deležna in aktivna številka se pri tem nič ne izpremeni. Na zadolžnici se napravi na koncu kratka opazka, da je vsled kupne pogodbe prešlo zastavljeno posestvo in pa vknjiženo posojilo na novega posestnika, čigar ime se tudi tukaj navede. Pri tem daste lahko zadolžnico podpisati od novega dolžnika pod dotično opazko, vendar to ni neobhodno potrebno, ker jamči sedaj za varnost posojila posestvo brez ozira na to, kdo je njega lastnik.

Ako je pa prejšnji dolžnik ostal še član zadruge, obdrži še naprej svojo deležno številko in deležno knjižico. Nasprotno je treba novemu dolžniku izgotoviti novo deležno knjižico z novo deležno številko, ki se mora vjemati s številko v knjigi pristopnic in v imeniku članov. V glavni knjigi posojil napravite potrebne izpremembe ravno tako kakor zgoraj, le deležna številka naj se tukaj prečrta in vpiše nad njo številka deleža sedanjega dolžnika. Tudi pri zadolžnici Vam je postopati ravno tako kakor v zgoraj omenjenem slučaju.

Gospodarske drobtine.

Vinogradnikom v pouk! Vsled neprestanega deževanja so se pojavili na trti razni škodljivci, med temi pa s posebno silo njen najhujši sovražnik peronospora ali strupena rosa.

Ta bolezen je poleg listja začela napadati tudi zarod (grozdje) s tako silo, da nam lahko ves letošnji pridelek uniči. Pa tudi če bi nam uničila samo listje, je že to zadosti, ker ne more potem ne grozdje, ne les trte dozoreti.

Treba je torej, da se z vso vnemo pomprimemo izkušnega in zanesljivega sredstva proti tej bolezni, to je pravičnega in zadostnega škropljenja trte z zmesjo modre galice z apnom ali sodo.

Med tem, ko v suhem vremenu zadostuje navadno že 1 kg galice na 100 litrov vode, je treba letos vzeti 1½ do 2 kilograma.

Na vsak kilogram galice vzamemo 1 kg neugašenega (živega) ali pa 2 kg ugašenega, dobrega, mastnega apna, ali pa 1¼ kg navadne vode, ki se jo rabi za pranje perila.

Galico in apno je vsako zase raztopiti in še le neposredno pred škropljenjem skupaj pomešati, ker več dni stara zmes ne učinkuje. Škropiti je treba v kratkih presledkih, to je vsakih 10 do 14 dni do srede meseca avgusta.

Pri tem je treba imeti škropilnico, ki galico na fino razpršuje.

Najprvo se poškropi trte čez in čez, potem se pa gre še enkrat skozi vinograd in se škropi samo grozdje.

Ker je grozdje skrito pod listjem, je za to škropljenje posebno pripravna Nechvilova hipna zatvornica, ki omogočuje, da je pri škropljenju leva roka popolnoma prosta, s katero se lahko razgrne grozdje zakrivajoče listje.

Posebno pripravna za to se mi vidi Nechvilova škropilnica „hidrolina“, potem seveda tudi „avtomata“ in „Avstrija“.

Konečno naj še omenim, da pospešuje razvoj peronospor še posebno vlažen zrak. Zato povzročuje peronospora v težki zemlji, v nizki legi, pri gosti saditvi, nepovezanem in ne opletanem vinogradu največ škode.

Povežite torej trte, ampak le na rahlo in jih omandajte, to se pravi odstranite vse, kar je na njih nepotrebne, zlasti nepotrebne poganke, zalistnike itd., na šparonih (napnencih) pa prikrajšajte vse mladike za tretjim ali četrtnim peresom nad zadnjim grozdom.

Vinarski nadzornik Skalicky.

Plemenske bike po znižani ceni bo razdeljeval deželni odbor kranjski tudi letošnje jesen. Prošnje naj se vložijo pri deželnem odboru v Ljubljani do 20. avgusta t. l. Živinorejskim zadrugam bo deželni odbor prispeval polovico, občinam in zasebnikom pa tretjino kupnine.

Nakup mladih bikov. Deželni odbor kranjski nakupuje za deželno pristavo mlade bike vseh treh v deželi priznanih pasem, to je pinc-

gavske, simodolske in sive. Biki ne smejo biti mlajši od pol leta in ne starši nad poldrugo leto. Ponudbe naj se takoj pošljejo deželnemu odboru v Ljubljani. Ponudijo naj se samo lepe živali brez hib, da se ne bodo deželni veščaki pri ogledu zastonj trudili.

Pot do bogatstva je vsakemu odprt. Oni ki so ga prehodili, ne prikrivajo svojih skušenj. Evo nekaj njihovih izrekov: Hranjenje je vir bogatstva. Svet se deli v dva dela: eden del štedi, drugi raztroša. Vse hiše, vsi mlini, vse ladje, sploh vsa velika dela, ki nam služijo v srečo, so dela onih, ki so štedili. Oni, ki so trčili, pa so postali sužnji. Kdor hrani si varuje neodvisnost in svobodo. Franklin svetuje: Delaj in potrosi vsak dan vsaj za dva vinarja manj kot znaša tvoj čisti dohodek. Prazni žep se bo polnil, upniki te ne bodo stiskali. Prijatelj Franklinov pa je sestavil 10 zapovedi, izmed katerih naštejemo sledeče: Ne trati denarja, katerega še nisi zaslužil. Ne kupuj nikoli kaj nepotrebne z izgovorom, da je poceni. Ne zahtevaj od drugega, da izvrši delo, katero lahko sam zgotoviš.

Razpis.

Deželni odbor kranjski otvori 1. oktobra 1910 v samostanu šolskih sester „De Notre Dame“ v Šmihelu pri Novem Mestu gospodinjski tečaj, obstoječ iz notranje šole (internata) in iz zunanje šole (eksternata). Za notranje učenke dovoli deželni odbor v prvem šolskem letu 6 štipendij po 15 K na mesec, to je polovico učnine in preskrbnine, ki jo je plačevati redu šolskih sester. Istotako se bo plačevalo iz deželnega zaklada zajutrek in kosilo zunanjih učenek, katerim torej ne bo trpeti nobenih stroškov.

Podrobnejša pojasnila dajeta ravnateljstvo kranjske kmetijske šole na Grmu in vodstvo samostana „De Notre Dame“ v Šmihelu.

Deželni odbor kranjski
v Ljubljani, dne 21. julija 1910.

Vabilo na izvanredni občni zbor
Gospodarsko pospeševalne zadruge združenih čevljarjev v Zireh,

registrovana zadruga z omejeno zavezo, ki bo 21. vel. srpana 1910 ob 3. uri popoldne v zadrugnih prostorih.
Spored:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Sprememba pravil.
4. Pritožba članov.
5. Slučajnosti.

Odbor.

PREGLED

poslovanja hranilnic in posojilnic na podlagi vposlanih mesečnih izkazov
za mesec junij 1910.

I m e	Pre-jemki		Izdatki		Denarni promet		Hranilne vloge				Posojila				Število članov
							vloženo		vzdignjeno		dano		vrnjeno		
	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	
Artiče	8639	81	9143	81	17783	62	3956	—	3266	94	5780	—	1500	—	240
Bajagić	7297	50	6557	61	13855	11	1800	—	1176	50	449	35	4516	26	222
Beram	14153	77	14681	19	28834	96	424	83	144	82	14196	19	6515	71	125
Blagovica	14906	32	15137	69	30044	01	5875	—	9352	41	5700	—	1850	—	236
Bled	17021	42	19986	70	37008	12	7450	—	7212	85	10748	—	4645	12	245
Bloke	18406	92	21109	16	39516	08	7573	—	20373	70	600	—	2000	—	372
Boh. Bistrica	26485	17	32084	19	58569	36	10566	—	18654	62	5810	—	2170	—	171
Boljun	3892	38	3891	89	7784	27	2990	—	1272	99	1200	19	814	80	130
Borovnica	43494	30	25189	57	68683	87	8920	90	20641	80	2230	—	6500	—	336
Boštanj	1745	93	2562	39	4308	32	587	72	1353	06	1190	—	—	—	117
Brezovica	18982	38	19479	53	38462	91	4298	—	2451	47	305	—	270	—	106
Bučka	5109	42	2634	94	7744	36	2730	—	817	66	1640	—	905	—	300
Bogomolje	2518	40	2741	16	5259	56	24	—	—	—	400	—	808	37	52
Bobovišče	2979	97	3535	27	6515	24	1427	96	363	—	40	—	254	71	54
Besnica															
Baška															
Banj	8327	58	8025	68	16353	26	7254	22	1040	—	26892	81	4223	03	98
Buče															
Barban															
Boljunec															
Buzet															
Cerklje pri Krs.	6173	84	7671	84	13845	68	3210	—	5317	87	1920	—	1824	—	251
Cirknica	56188	14	50236	67	106424	81	26879	58	14623	66	29065	54	12364	75	679
Cirkovce	64490	90	61950	91	126441	81	27666	15	34712	86	20250	—	5708	—	147
Celje															
Cerklje															
Col															
Češnjica	13855	15	14737	10	28592	25	4140	—	4834	17	6300	—	5600	—	218
Čitluk	6765	92	6762	15	13528	07	3008	—	1592	37	3900	86	2148	31	618
Črni vrh	13807	86	13947	24	27755	10	4332	06	5532	92	8189	—	5672	80	235
Črnuče	4379	99	4589	44	8969	43	1260	—	430	—	3200	—	—	—	31
Črna gora															
Čatež															
Črmošnjice															
Dobrova p. Kropi	3479	91	3113	71	6593	62	1718	70	793	—	800	—	520	—	34
D. M. v Polju	10453	94	8277	25	18731	19	2409	70	1762	—	6500	—	1049	—	147
Dicmo-Donje	23717	16	22253	74	45970	90	2915	—	2843	21	8567	—	3796	10	250
Dobje	4627	87	1842	56	6470	43	2227	—	1790	67	—	—	30	—	67
Dobova	4136	69	4951	67	9088	34	2516	83	270	—	1150	—	1330	—	160
Dobropolje	47109	40	43726	34	90835	74	37876	45	29157	64	11493	—	3230	—	+7
Dobrinj	23927	80	23101	69	47029	49	10687	80	3999	89	5550	—	4024	30	458
Dobrova	1895	85	1221	25	3117	10	1365	—	813	59	400	—	501	—	38
Dobrna	5463	96	3725	48	9189	44	1379	80	3480	—	290	—	2285	—	154
Dol	8629	90	9065	15	17695	05	4750	—	5075	—	300	—	200	—	73
Dolsko	3452	70	2682	—	6134	70	3106	—	282	—	200	—	300	—	70
Domžale	21066	03	19199	06	40265	09	14889	21	9654	69	7400	—	2021	—	346
Draga	29129	80	27480	41	56610	21	11750	—	2209	12	6225	—	16700	—	125

I m e	Pre-jemki		Izdatki		Denarni promet		Hranilne vloge				Posojila				Število članov
							vloženo		vzdignjeno		dano		vrnjeno		
	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	
Dračevica . . .	13251	84	10548	62	23800	46	3625	52	3255	—	250	—	1284	34	59
Drniš . . .	33764	72	31973	20	65737	92	7238	56	4752	26	17490	07	17160	52	632
Dragatuš . . .	1863	91	2072	47	3936	38	1764	—	756	99	1290	—	6	05	52
Dubrovnik . . .															
Dobrava . . .															
Dicmo H. s. b. .															
Dob . . .															
Fara . . .	10180	61	8995	45	19176	06	7740	—	923	09	2550	—	1542	22	166
Frankolovo . .	10586	93	9325	88	19918	81	5391	30	2518	—	2352	40	1323	80	244
Gore . . .	21765	86	22860	—	44625	86	480	—	560	—	800	—	20489	12	77
Gorje . . .	23626	71	23707	52	57334	23	10379	86	2774	24	16339	53	2970	—	339
Gor. Logatec .	7021	28	7154	87	14176	15	520	—	6063	66	970	—	210	—	77
Gradac kod Ma-															
karska . . .	13816	12	13453	56	27269	68	500	—	600	—	11436	32	500	—	80
Gornjigrad . .	13860	89	14829	88	28690	77	12549	29	7871	84	1200	—	1200	—	92
Gozd . . .															
Gradac h. p. b.															
Gradac kod															
Drniš . . .															
Gradac s. b. .															
Hinje . . .	4125	28	3856	86	7982	14	1031	—	3288	68	500	—	—	—	48
Horjul . . .	16998	99	14863	16	31862	15	5576	—	9935	15	2770	13	4815	48	373
Hrenovica . . .	5049	67	5083	23	10132	90	2075	—	1725	18	3220	—	2500	—	398
Hajdina . . .	1770	87	2847	—	4617	87	1600	—	1123	—	700	—	20	—	130
Homec . . .															
Idrija . . .	31004	20	31447	52	62451	72	5853	66	13464	14	17629	65	7005	70	235
Imotski . . .	14017	58	13523	01	27540	59	80	—	500	—	100	—	620	—	125
Izlake . . .	12631	43	18021	63	30653	06	7927	60	4254	37	9215	—	2100	—	236
Ig . . .															
Jarenina . . .	3605	54	3409	46	7015	—	1293	—	1360	36	2000	—	1085	67	200
Jelšane . . .	1753	75	5351	30	75768	66	1560	—	300	—	5040	—	—	—	48
Jesenice . . .	8259	05	7307	81	15566	86	5394	—	5801	89	1000	—	1740	—	212
Kaštel (Buje) .	2879	82	3906	19	6786	01	2668	26	—	—	—	—	190	—	89
Kaštel-Gornjica	1494	10	2075	23	3569	33	1256	—	138	73	1936	50	238	10	79
Konjice . . .	18043	55	14029	19	32072	74	3411	90	8329	30	5110	—	590	—	170
Kamnik . . .	104970	28	105084	18	210054	46	43928	41	20417	68	18860	—	5010	95	706
Korte . . .	582	05	702	—	1284	05	441	37	100	—	200	—	50	—	82
Kandija . . .	97900	85	95735	05	193635	90	60851	53	59486	96	33996	—	19483	37	2222
Karojba . . .	712	—	1150	—	1862	—	660	—	450	—	100	—	6	—	146
Kaštelir . . .	50340	56	47002	21	97342	77	28311	—	13088	20	15421	—	12803	—	235
Knežak . . .	20004	45	24135	78	48271	56	17900	—	6704	29	4000	—	570	—	405
Kočevje . . .	7687	26	8168	87	15856	13	5555	19	2745	77	2700	—	520	—	+4
Koljane . . .	7991	46	7699	78	15691	24	120	—	174	—	3352	63	1585	75	202
Komenda . . .	15072	03	14469	59	29541	62	12154	14	11192	38	700	—	1345	84	174
Koprivnica . .	7609	35	7451	59	15060	94	3895	—	3343	59	100	—	300	—	84
Kaštel . . .	12097	01	2041	46	24138	47	1322	01	6227	31	600	—	—	—	+1
Kranj . . .	85429	33	91298	31	176727	64	51880	22	21523	37	27018	01	382	66	200
Kranjska gora .	10330	20	10513	40	20843	60	4560	—	9920	25	400	—	1870	—	345
Kršan . . .	6869	46	6714	69	13584	15	—	—	268	75	4641	02	2902	24	220
Kruševo . . .	1358	59	1426	86	2785	45	600	—	395	—	680	—	618	—	222
Krivodol . . .	85	—	2512	—	2597	—	10	—	—	—	2000	—	—	—	96
Kaštel Stari . .															
Križevci . . .															
Kropa . . .															

I m e	Pre-jemki		Izdatki		Denarni promet		Hranilne vloge				Posojila				Število članov
							vloženo		vzdignjeno		dano		vrnjeno		
	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	
Kanal															
Leše	14754	35	17350	35	32104	70	9982	—	12496	01	150	—	—	—	27
Laporje	7774	67	7451	50	15226	17	6220	29	2551	50	930	—	—	—	59
Leskovec	1444	97	5134	45	12619	42	2247	—	1119	30	4923	—	4364	—	464
Ljubljana, lj. pos.	2904376	01	2872078	93	5776454	94	400028	15	273587	95	218881	20	67165	71	2729
Ljubljana, vz.															
podp. dr.	552804	92	561573	57	1114378	49	34805	31	53926	68	170532	69	60509	26	—
Ljubno	29388	96	10751	39	60140	35	13300	—	13566	96	18500	—	449	15	157
Luče	10782	30	10781	30	21563	60	4724	93	1903	14	—	—	—	—	29
Lanišče (Istra)	8915	02	9128	07	18043	09	8339	17	2510	—	—	—	411	25	73
Lindar															
Loka	714	31	2146	—	2860	31	273	—	1706	—	440	—	318	29	64
Livade															
Laško	15099	88	15644	10	30743	98	5205	54	8600	76	6011	—	750	—	330
Leskovica															
Loški potok															
Mozel	1509	07	1515	74	3024	81	596	—	115	—	1000	—	100	45	35
Makole	21106	31	23754	24	56458	98	12327	82	15020	62	1475	—	3085	17	—
Medulin	7315	89	6020	67	13336	56	1404	80	1297	80	460	—	3435	86	+5
Mengeš	22833	81	24238	12	47071	93	12140	—	11045	14	6485	—	7935	—	481
Mirlovič-Zagora	2220	67	2065	29	4285	96	—	—	375	—	1293	52	1374	60	484
Moravče	13738	94	13243	80	26982	74	5570	—	5683	17	5700	—	420	—	181
Mozirje	4020	61	5083	21	9103	82	3723	—	1514	91	1550	—	120	—	128
Motnik	10718	92	3981	44	14700	36	9172	36	1335	69	1620	—	450	—	40
Marija na Zili															
Mali Prolog															
Mali Losinj															
Maribor Sp.Lj.P.															
Mokronog															
Makarska															
Marenberg															
Mošnje															
Naklo	4291	58	2491	76	6783	34	1043	36	1756	29	700	—	600	—	94
Nova cerkev	1209	35	849	—	2058	35	1081	—	241	—	610	—	—	—	41
Mirna peč	19402	93	18082	79	37485	72	9227	60	7937	10	3840	—	2102	96	66
Krka	6759	35	7224	81	13984	16	1100	—	3561	32	2210	—	—	—	162
Kievo	1600	02	4517	04	6117	06	240	—	200	—	875	65	1039	80	199
Nadin															
Nerezine															
Novalja															
Otok (Han)	6236	20	3136	12	9372	32	—	—	1400	—	1654	10	1376	—	149
Omišalj															
Podzemelj	1310	44	1564	29	2874	73	113	—	120	—	1430	—	—	—	50
Polzela	4932	50	4590	58	9523	08	2875	—	2763	—	1800	—	5	—	69
Petrovče	2453	81	2454	90	4908	71	520	—	1451	12	500	—	50	—	83
Pišece	5939	50	4145	45	10084	95	1152	—	1744	22	2350	—	—	—	139
Planina-Studeno	15435	58	4357	17	19792	75	12828	—	792	18	2350	—	1386	—	196
Pločice-Konavljje	59062	27	59025	51	118087	78	40178	16	12543	16	23148	40	8081	19	116
Podbabje	25380	20	25357	21	50737	41	254	—	10	—	30	—	60	—	438
Polhov gradec	7150	36	6032	40	13182	76	2965	—	5269	36	700	—	150	—	171
Poljane	48330	13	45404	04	93734	17	7051	09	22962	39	19970	—	16136	—	451
Poljčane	4500	46	3863	95	8364	41	1818	—	2611	—	1220	—	215	—	110
Pomjan	8102	66	7651	91	15754	57	4298	—	1380	—	4600	—	2297	38	295
Postojna	8021	81	5742	44	13764	25	3441	—	—	—	—	—	—	—	—

I m e	Pre-jemki		Izdatki		Denarni promet		Hranilne vloge				Posojila				Število članov
							vloženo		vzdignjeno		dano		vrnjeno		
	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	
Ponikva	3265	35	3646	08	6911	43	3186	26	837	68	100	—	—	—	84
Sp. Polskava . .	2837	22	6731	08	9568	30	2216	60	889	80	2300	—	206	—	88
Preddvor	7565	32	8713	89	16279	21	1172	—	3088	21	1960	—	4140	—	106
Preska	6483	64	6110	87	12593	91	2812	—	1872	—	2420	—	1620	—	14
Prihova	12050	45	12687	50	24737	95	4804	—	6817	09	3820	—	678	—	88
Punat	34238	65	33554	10	67792	75	12412	05	21774	55	3200	—	—	—	103
Podčetrtek . . .	1313	60	979	05	2292	65	280	—	178	—	200	—	210	—	63
Predloka	2049	66	1625	46	3675	12	636	—	—	—	1620	—	144	78	82
Proložac															
Rab	49656	53	40993	74	90650	27	40047	81	8686	79	4950	—	532	04	602
Radeče	48902	82	37002	06	85904	88	16459	—	13625	—	11800	—	7996	59	530
Radovica	3984	80	4220	46	8205	26	2493	—	258	25	2940	—	750	—	121
Rajhenburg . . .	6331	77	6767	83	13099	60	2082	86	1998	66	3690	—	791	—	222
Rečica	24122	89	22759	85	46882	74	12057	—	12217	12	—	—	—	—	404
Ribnica	114238	63	80010	15	194248	73	88981	99	15774	84	42980	—	10462	—	417
Rob	12361	05	8657	12	21018	17	3013	84	5352	61	3000	—	2070	—	238
Rova	1861	34	2494	—	4355	34	441	—	1092	—	1400	—	1332	29	240
Rovte	14371	23	16111	33	30482	56	4270	—	8417	04	2600	—	494	80	240
Slivnica pri Celju	5041	64	4140	22	9181	86	2530	—	2470	04	54	—	10	—	69
Svečina	240	99	2651	61	5056	60	1792	48	1334	81	300	—	510	—	28
Selca p. Škof. . .	15649	69	13510	07	29159	76	8686	40	10230	38	2950	—	1100	—	350
Senožeče	1719	99	2049	95	2769	94	—	—	74	17	1820	—	566	97	365
Sevnica	36518	71	43014	41	79533	12	23694	—	18752	—	22030	—	4467	—	2195
Slivnica p. Mar. .	5368	67	5045	98	10414	65	323	—	1460	—	3565	—	446	—	118
Sorica	5100	32	5703	40	10803	72	1920	—	1726	16	3900	—	500	—	67
Srednja vas . . .	13593	90	15071	31	28665	21	10200	—	7021	72	1359	90	2939	90	422
Staracerkev . . .	15867	67	14916	20	30783	87	6520	70	5030	04	2810	—	3018	30	76
Stara Loka . . .	9950	84	8526	32	18477	21	4713	—	7020	05	1100	—	150	—	—
Stari trg	90262	94	72623	33	162886	27	41681	69	21918	60	49180	—	29935	—	683
Sv. Bolfenk v Sl. goricah	2570	15	3025	14	5595	29	1468	27	889	—	1130	—	15	—	61
Sv. Ema	1437	35	2493	26	3930	61	153	—	60	—	2350	—	424	05	292
Sv. Jakob ob S. .	6340	05	3627	07	9967	12	3492	40	2245	—	1320	—	1860	—	204
Sv. Jurij j. žel. .	26054	14	16759	07	42813	21	12103	77	12527	81	2300	—	1267	74	364
Sv. Križ (Kastav)	2524	03	2301	—	4825	03	1199	68	2300	—	—	—	600	—	—
Sv. Križ p. Kost. .	19387	98	18510	85	37898	83	6262	—	8342	33	9562	—	9901	27	10
Sv. Križ p. Litiji	10902	96	12929	32	23832	28	5560	—	7443	12	1000	—	1640	—	398
Sv. Kunigunda . .	10349	82	10384	38	20734	20	4552	20	2929	27	4000	—	1056	79	97
Sv. Križ p. Trstu	4189	12	2513	73	6763	39	1652	89	984	94	900	—	436	—	139
Sv. Lenart	69795	35	60648	84	130444	19	15781	41	15793	25	14100	—	5859	87	—
Sv. Lucija	1296	50	1447	25	2743	75	600	—	200	—	146	—	520	—	136
Stoprce	980	70	1403	05	2383	75	830	—	450	—	940	—	80	—	74
Sv. Bolfenk n. K. .	2796	04	3085	70	5881	74	2100	—	1685	—	1400	—	311	—	67
Svetinje	2036	57	1888	43	3925	—	722	22	680	—	1200	—	172	—	50
Sv. Nedelja . . .	4537	72	3294	40	7835	18	1600	—	961	06	550	—	737	64	201
Sv. Peter pri No- vem mestu . . .	3900	04	5472	18	9372	22	1987	—	3497	64	960	—	980	—	122
Sv. Petar u Šumi	327	87	1254	88	1582	75	200	—	940	—	—	—	—	—	87
Sv. Peter v S. d. .	5627	68	4823	41	85871	32	1000	—	4205	39	—	—	—	—	68
Slivnica															
Sodražica															
Selca na Braču . .															
Smlednik															
Struge															

I m e	Pre-jemki		Izdatki		Denarni promet		Hranilne vloge				Posojila				Število članov
							vloženo		vzdignjeno		dano		vrnjeno		
	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	
Sv. Mihael poleg Šoštanja . . .															
Sv. Peter n. Mar. Sv. Trojica . . .															
Sv. Lovrenc na Drav. polju .															
Sv. Križ p. Trstu Sutivan . . .															
Semič . . .															
Slatina . . .															
Sl. Gradec . . .															
Split . . .															
Studenci . . .															
Suhor . . .															
Sv. Ivan . . .															
Št. Jošt n. Vrh. . .	6013	72	6148	81	12162	53	416	—	979	71	5019	10	—	—	34
Šmarje p. Jelšah . .	8691	39	6462	94	15154	33	2319	—	490	—	5970	—	—	—	117
Št. Janž (Dolenj.) .	5968	73	6860	49	12829	22	423	—	3930	35	2820	—	1314	86	166
Št. Janž na Dr. p. .	6346	24	6693	94	13040	18	1439	90	1265	—	2500	—	216	—	115
Št. Jernej . . .	59019	33	53334	58	112353	91	7694	89	—	—	19478	—	17837	38	+3
Št. Lovrenc nad Mariborom . .	49518	86	49445	13	98963	99	2436	25	4976	25	41000	—	—	—	36
Št. Jurij p. Kr. . .	35494	63	32335	12	67829	75	15489	61	12449	98	18324	01	6083	31	496
Št. Lambert . . .	1311	97	1151	73	2468	70	350	—	1156	21	—	—	100	—	34
Št. Peter n. K. . .	19520	40	19331	98	38851	38	8978	44	8480	56	9343	—	6309	—	554
Št. Vid pri Zatič. .	22776	98	23677	77	55454	75	12358	49	17284	12	14740	—	6190	—	511
Škofja Loka . . .	16788	37	12142	08	28930	45	8238	16	5406	08	4000	—	2616	02	+1
Šmarje . . .	8048	33	11731	06	19779	39	1500	—	8973	89	2650	—	2510	—	—
Šmartno pri Kranju . . .	19292	23	17271	55	36563	78	7197	44	9446	59	6532	50	11761	94	170
Šmartno p. Litiji .	16192	20	16361	43	32553	63	4993	75	8708	48	4210	—	1809	16	317
Šmartno p. Šm. g. .	4762	32	3366	—	8128	32	383	—	1966	—	1400	—	3460	—	74
Šturije . . .	23310	31	25762	07	49072	38	18356	46	6654	72	3441	60	3898	83	368
Šmartin na Paki . .	3808	62	2956	70	6765	32	1830	—	1981	95	880	—	2330	—	—
Šmarjeta . . .	3186	97	2270	50	5457	47	1687	46	260	50	2510	—	790	—	137
Št. Lovrenc . . .															
Št. Ilj p. Turj . . .															
Št. Jurij p. Kum . .															
Št. Vid n. Ljub. . .															
Škocijan . . .															
Tinjan . . .	487	—	327	54	814	54	404	—	—	—	235	—	—	—	251
Tomišelj . . .	15866	30	16114	88	31981	18	2940	—	13810	88	2324	—	1314	—	332
Trebelno . . .	11766	85	8893	60	20560	45	6017	65	5054	06	2710	—	1331	75	304
Trilj . . .	6966	20	5649	56	12615	76	2180	—	602	67	5012	70	2981	70	781
Trnovo . . .	36399	15	36935	08	73334	23	16758	29	10674	98	16763	72	12513	73	888
Tržič . . .	10655	04	10975	32	21630	36	5875	—	3656	67	910	—	2737	38	211
Tučepi . . .	385	43	328	33	713	76	—	—	324	—	—	—	383	—	142
Tunice . . .	3747	98	3456	46	7204	44	2341	—	955	68	—	—	—	—	49
Trata . . .	5819	05	5139	20	10958	25	5780	40	1622	25	—	—	—	—	23
Trebnje . . .															
Tržišče . . .															
Vel. nedelja . . .	4895	21	3889	62	8784	83	2587	—	750	42	3120	—	505	—	111
Vače . . .	5902	45	5193	58	11096	03	700	—	3468	86	1240	—	—	—	67
Velke Lašče . . .	116511	05	110598	31	227109	36	19415	53	20218	—	40764	74	62240	—	410

I m e	Pre-jemki		Izdatki		Denarni promet		Hranilne vloge				Posojila				Število članov
							vloženo		vzdignjeno		dano		vrnjeno		
	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	
Vel. Lošinj . . .	3811	68	4863	03	8674	71	3304	07	1042	10	—	—	324	—	108
Videm	3889	97	1845	18	5735	15	2057	—	1487	27	300	—	1602	—	186
Vipava	7541	45	7470	08	1501	53	1521	67	2633	81	4162	—	1071	—	1280
Vojsko	3303	81	3248	86	6552	67	2844	86	1436	25	611	—	382	79	48
Vrbnik	3369	—	6343	63	9712	63	2945	80	1269	80	1560	—	400	—	407
Vrhnika	3313	45	3103	17	6417	62	1860	83	1961	48	5000	—	4024	15	254
Vurberg	3472	94	3107	86	6580	80	1276	—	1021	25	1658	—	1055	—	82
Velikove	6315	15	5687	33	1200	33	1282	67	1548	51	2980	—	1459	96	661
Vič	5101	72	5327	41	1093	58	3527	67	1751	80	800	—	36	—	47
Vodice	8044	49	1072	06	1876	55	3222	49	2839	42	6110	—	4408	54	176
Vodice (Dalm) .															
Vabriga															
Višnja gora . . .															
Višnjan															
Vrlika															
Vrvari															
Zagorje ob Savi	1103	68	8731	03	1976	71	4760	—	2056	05	1860	—	3350	—	+2
Zagvozd	—	—	110	—	110	—	—	—	—	—	—	—	—	—	141
Zaostrog	9400	03	5649	15	1504	18	7851	56	4180	—	1395	—	566	05	—
Zg. Besnica . . .	3449	14	3376	09	6825	23	2480	—	2957	03	400	—	637	09	55
Zg. Tuhinj	2127	72	1906	51	4034	23	2470	—	1528	17	3319	94	5282	94	206
Zibika	2760	66	4001	39	6762	05	2080	—	1278	89	1600	—	390	—	99
Zreče	1936	33	1930	—	3866	33	1650	—	1930	—	—	—	210	—	36
Zila	1269	83	780	—	2049	83	120	—	590	—	190	—	—	—	84
Zagradec															
Zatičina															
Zrenj															
Ziče	4987	62	3891	24	8878	86	340	—	3178	92	600	—	320	—	86
Ziri	1796	74	1476	68	3273	42	8768	88	6774	83	7160	—	3300	—	312
Žminj	5937	61	5324	75	1126	36	1772	15	8634	—	5211	27	1423	08	335
Žužemberk	2762	27	2893	98	5693	98	4981	95	1685	36	8840	—	3128	07	—
Živogošče	3464	05	1784	39	5248	44	1500	—	28	—	360	—	202	03	49
Št. Vid p. Vipavi	9212	68	6903	57	1611	25	4037	90	142	—	4109	—	46	—	124
Št. Jur ob Tab. .	7927	32	8385	89	1631	21	6821	86	5864	67	2500	—	—	—	91
Št. Vid p. Grobel.	1135	35	940	58	2075	93	426	80	250	—	690	—	—	—	67
Tomaj	2323	97	2177	02	4501	99	6235	—	1366	42	5810	—	1400	—	608

Vabilo na redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Blokah,

registrovane zadruge z neomejeno zavezo,

ki se bo vršil dne 14. avgusta 1910 ob 3. uri popoldne v lastnem domu pri fari št. 22.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem obč. zboru.
2. Poročilo načelstva.
3. Poročilo nadzorstva.
4. Odobritev računskega zaključka za leto 1909.
5. Volitev načelstva.
6. Volitev nadzorstva.
7. Poročilo o izvršeni reviziji.
8. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen vrši se pol ure kasneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih združnikov.

Vabilo na redni občni zbor

Mlekarske zveze v Ljubljani,

registrovane zadruge z omejeno zavezo,

ki se bo vršil dne 22. avgusta 1910 ob pol 10. uri dopoldne v zvezinih prostorih na Dunajski cesti 32.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva.
3. Poročilo nadzorstva.
4. Odobritev računskega zaključka za leto 1909.
5. Volitev načelstva.
6. Volitev nadzorstva.
7. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se eno uro kasneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih združnikov.